

Представлення отриманих від європейської комісії зауважень та пропозиції щодо доопрацювання Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату Коростенської міської територіальної громади до 2030 року.

Представлення індикаторів з оцінки вразливості та адаптації до зміни клімату Коростенської громади в рамках Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату до 2030 року.

FEEDBACK REPORT

Korosten AC (UA)

General Criteria:

1. The SECAP is approved by an official body (in principle the municipal council).
2. The mandatory data and information provided in MyCovenant are complete and correctly filled-in, as per the Reporting Guidelines.

Mitigation Assessment Criteria:

3. The SECAP clearly specifies the overall CO₂ reduction target.
4. The results of the Baseline Emission Inventory (BEI) are provided and cover the key sectors of activity.
5. The SECAP lists a set of actions aimed at reaching the identified mitigation target in the mitigation key sectors, including at least 3 Key Mitigation Actions.

Adaptation Assessment Criteria:

6. The SECAP includes at least one adaptation goal.
7. The SECAP includes a complete local Climate Risk & Vulnerability Assessment (RVA).
8. The SECAP lists a set of actions aimed at reaching the identified adaptation goal(s), including at least 3 Key Adaptation Actions.

Що таке кліматична адаптація?

“ініціативи і заходи щодо зниження уразливості природних і людських систем до фактичних або очікуваних наслідків зміни клімату” (IPCC, 2018)

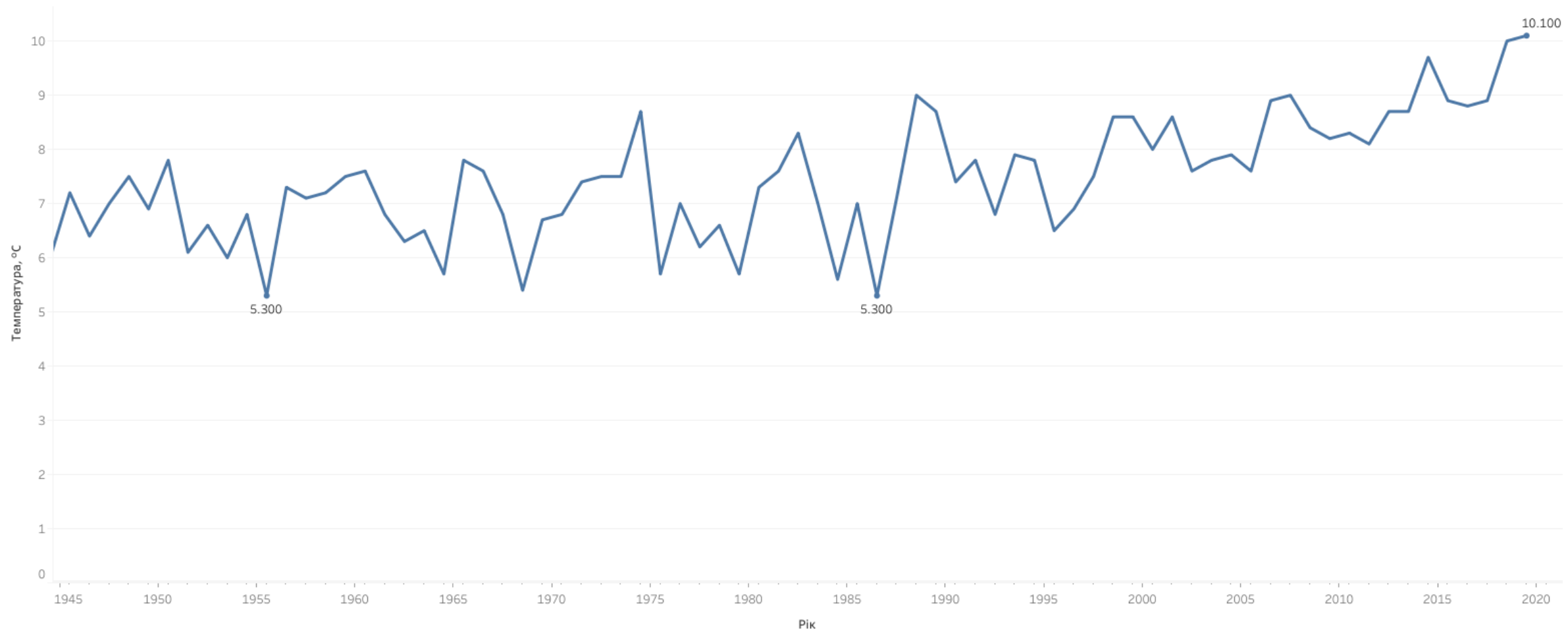
IPCC визначає процес адаптації до змін клімату як **"процес пристосування до зміни клімату"**

Цикл заходів з адаптації

Температура Коростень - рік

Середня річна температура

Оцінка ризиків та вразливостей Коростенської МТГ до зміни клімату

Рівень вразливості до екстремальної спеки
та екстремальних опадів/злив

Прийнятний рівень вразливості:

- Екстремальні опади: снігопади, град
- Інфекційні захворювання та алергічні прояви
- Хімічне та радіаційне забруднення

Рівень вразливості до лісових пожеж, посухи
та повеней / підвищення рівня води

Нульовий рівень вразливості:

- Екстремальний холод

Зразок: Оцінка ризиків та вразливості до зміни клімату

Загроза	Імовірність виникнення	Вплив загрози	Очікувана зміна інтенсивності загрози	Очікувана зміна частоти загрози	Рівень чутливості сектору: низький (без виділення) середній високий	Поточний рівень вразливості	Вразливі групи населення
Екстремальна спека V3	висока	високий	зростання	зростання	вода відходи планування землекористування сільське та лісове господарство охорона здоров'я навколишнє середовище та біорізноманіття будівлі транспорт енергетика цивільний захист та надзвичайні ситуації туризм освіта інформаційно-комунікаційні технології	низький	люди похилого віку, діти, люди з хронічними захворюваннями, люди поважного віку, діти, інші
Екстремальний холод V0	низька	низький	середня	середня	транспорт охорона здоров'я будівлі енергетика сільське та лісове господарство НПС і біорізноманіття цивільний захист та надзвичайні ситуації інформаційно-комунікаційні технології	середній	люди з особливими потребами, люди з хронічними захворюваннями, люди поважного віку, домогосподарства з низьким рівнем доходу, безробітні та люди, що живуть в аварійному помешканні

Цілі адаптації до 2050 року

1

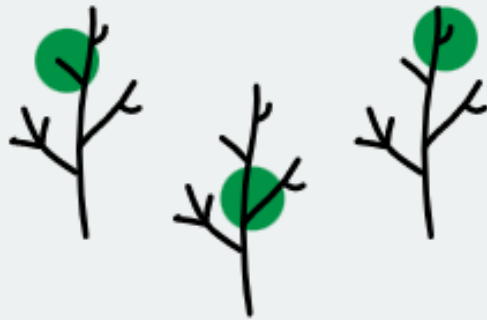
Забезпечення населення чистою питною водою

2

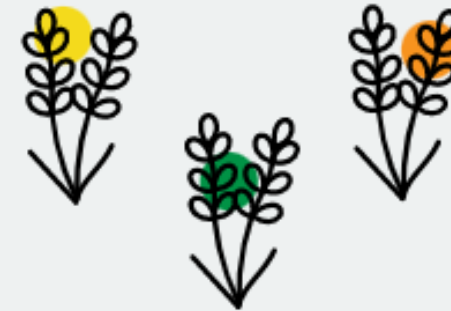
Безпечне та стале поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ)

3

Збереження та розвиток природних територій

4

Розвиток адаптованого сільського та лісового господарства

Зразок: Рекомендації щодо заходів з адаптації

№	Захід з адаптації	Сектор	Кліматичні ризики	Зацікавлені сторони та партнери	Джерела фінансування
2.5	Безпечне та стале поводження з побутовими відходами.	Поводження з відходами. Водні ресурси. Охорона здоров'я. Навколишнє середовище та біорізноманіття	Екстремальна спека Інфекційні захворювання та алергічні прояви	Мешканці громади. Коростенська міська рада. Комунальні підприємства. Підприємства. Заклади освіти. Відділ охорони здоров'я.	державний бюджет, обласний бюджет, бюджет громади (в тому числі, але не виключно Програм охорони НПС; Розвитку ЖКГ; Благоустрою Коростенської МТГ на 2022-2026 роки), залучені та грантові кошти (в тому числі, але не виключно U-LEAD)
2.5.1	Будівництво регіонального полігону твердих побутових відходів площею 30 га на території Коростенського району відповідно до ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів Основні положення проектування».				
2.5.3	Організація процесу збору та вивезення ТПВ з одночасним впровадженням системи сортування в селах громади.				
4,7,8					
2.5.5	Модернізація, оновлення та закупівля парку спецавтотранспорту та іншої техніки і устаткування для санітарного очищення.				
2.5.6	Проведення широкої інформаційної компанії щодо правил поводження із ТПВ, сортування та компостування серед населення.				

Зауваження (адаптація)

- Переглянути «Довгострокове бачення», щоб відобразити основи пом'якшення наслідків та адаптації та окреслити кліматичне та стале енергетичне майбутнє вашого муніципалітету. Настійно рекомендується залучення ширшої групи зацікавлених сторін з усього муніципалітету до розробки бачення.
- Визначити більш конкретні цілі адаптації. Цілі мають бути визначені кількісно, якщо це можливо, і включати конкретні показники, тобто у відсотках, щоб полегшити моніторинг прогресу.
- 0% бюджету передбачено для реалізації компонента адаптації.
- Встановити індикатори для вразливих секторів та для заходів з адаптації.

Довгострокова візія Коростенської МТГ у напрямку енергії та клімату:

«Коростенська МТГ - комфортна громада з високою якістю комунальних послуг, низькими енергетичними витратами, адаптована до кліматичних загроз».

У довгостроковій перспективі Коростенська міська територіальна громада прагне досягнути кліматичної нейтральності, що відповідає цілям, встановленим Європейською Угодою мерів, Європейським Зеленим Курсом (European Green Deal), а також прийняті і декларуються Україною в стратегічних документах.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 20 жовтня 2021 р. № 1363-р
Київ

Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року

25. Розроблення регіональних та місцевих стратегій адаптації до зміни клімату або включення питань адаптації до зміни клімату до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів з їх реалізації, а також до програм економічного і соціального розвитку областей, районів, міст

BUILDING A CLIMATE-RESILIENT EUROPE

**A new EU Strategy on
Adaptation to Climate Change**

Основні напрямки стратегії адаптації до змін клімату Коростенської міської територіальної громади до 2050 року: (із затвердженого ПДСЕРК)

Кліматичної адаптації громади

- Населення Коростенської міської територіальної громади забезпечено чистою, питною водою.
- Безпечне та стале поводження з побутовими відходами
- Збереження та розвиток природних територій як за межами так і в межах населених пунктів.
- Розвиток адаптованого сільського та лісового господарства

Сталий розвиток та управління територіями громади

- Розробка комплексного плану просторового розвитку територій громади та генеральних планів населених пунктів громади.

Пропозиція: цілі – довгострокове бачення (2050)

- Ціль 1 Забезпечення населення чистою питною водою: 90% населення, що користується централізованим водопостачанням, охоплено водовідведенням.
- Ціль 2 Безпечне та стале поводження з ТПВ: забезпечено сортування 70% відходів з території м. Коростень та налагоджено вивіз сміття в 70% сіл, що входять в громаду.
- Ціль 3 Збереження та розвиток природних територій: кількість озелених територій загального користування (парки, сквери, бульвари) відповідає європейським нормативам з озеленення.

Пропозиція : цілі до 2030

- Ціль 1 Забезпечення населення чистою питною водою: 70% населення, що користується централізованим водопостачанням, охоплено водовідведенням.
- Ціль 2 Безпечне та стале поводження з ТПВ: забезпечено сортування 60% відходів з території м. Коростень та налагоджено вивіз сміття в 50% сіл, що входять в громаду. / Розвиток велосипедної інфраструктури.
- Ціль 3 Збереження та розвиток природних територій: кількість озелених територій загального користування (парки, сквери, бульвари) відповідає українським нормативам з озеленення. Догляд здійснюється з врахуванням рекомендацій щодо адаптації до зміни клімату.

Індикатори вразливості

Ризик <i>Climate hazard</i>	Вразливі сектори <i>Vulnerable sectors</i>	Рівень <i>Level</i>	Індикатор <i>Indicator</i>	Індикатор: одиниці <i>Indicator unit</i>	Індикатор: значення <i>Indicator value</i>	Ризик, в якому теж може застосовуватися даний індикатор
--------------------------------	---	------------------------	-------------------------------	---	---	---

<p>Екстремальна спека</p> <p><i>Extreme heat</i></p> <p><i>Показники:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - підвищення температури - пожежо-небезпека - скорочення водних ресурсів - екстремальні опади - посуха - надмірне навантаження на інфраструктуру, функціонування енергетичної інфраструктури та зелені зони - тепловий вплив на населення (немає затінення) - загострення хронічних серцево-судинних та інфекційних захворювань 	Відходи <i>Waste</i>	високий	1. Вчасний вивіз ТПВ: наявність скарг про не вивезення	кількість		
	2. Вчасний вивіз ТПВ: кількість населених пунктів, з яких здійснюється вивіз сміття		кількість			
	3. Звернення зі скаргами населення за сморід із смітників (<i>% респондентів, для яких це становить проблему</i>)		кількість або %	42,5 %		
	4. Збільшення кількості комах/гризунів біля звалищ та смітників (<i>скарги або % респондентів, для яких це становить проблему</i>)		кількість або %	59,3%		
	5. Кількість обладнаних майданчиків для збору ТПВ (Коростень)		кількість	93 (2020 рік)		
	6. Кількість контейнерів розміщених на майданчиках для збору ТПВ (Коростень)		кількість	450		
	7. Охоплення населення майданчиками для збору ТПВ (Коростень)		відсоток	93		
	8. Кількість населених пунктів здійснюється вивіз побутових відходів		кількість	2		
	9. Кількість стихійних сміттєзвалищ у природних рельєфних утвореннях (балках, ярах, долинах річок)		кількість			
	10. Кількість ліквідованих несанкціонованих (стихійних) сміттєзвалищ (<i>площа</i>)		кількість і (км ²)	10 (1184)		
	11. Кількість спеціалізованих підприємств з вивезення ТПВ		кількість	відсутні		
	12. Кількість станцій або підприємств із сортування відходів		кількість	відсутні		
	13. Відсоток переробки або вторинного використання відходів.		відсоток			
	Водні	високий	1. Кількість водних об'єктів на території громади (або			

Індикатори вразливості

Ризик <i>Climate hazard</i>	Вразливі сектори <i>Vulnerable sectors</i>	Рівень <i>Level</i>	Індикатор <i>Indicator</i>	Індикатор: одиниці <i>Indicator unit</i>	Індикатор: значення <i>Indicator value</i>	Ризик за да
<p>Екстремальна спека</p> <p><i>Extreme heat</i></p> <p><i>Показники:</i> - підвищення температури - пожежо-небезпека - скорочення водних ресурсів - екстремальні опади - посуха - надмірне навантаження на інфраструктуру, функціонування енергетичної інфраструктури та зелені зони - тепловий вплив на населення (немає затінення) - загострення хронічних серцево-</p>	<p>Водні ресурси</p> <p><i>Water</i></p>	<p>високій</p>	1. Кількість водних об'єктів на території громади (або поблизу громади)	кількість або км ²		
			2. Доступність до питної води:	відсоток		
			2.1. відсоток респондентів, які вважають що доступ до води <i>вільний</i>		9,7%	
			2.2. відсоток респондентів, які вважають, що доступу до питної води <i>не має</i>		49,3%	
			2.3. відсоток респондентів, які вважають, що <i>лише деколи</i> можуть задовільнити свою потребу в питній воді.		25,5%	
			3. Кількість питної води/водних ресурсів на одну особу	л ³ /осіб.		
			4. Частка поверхневих вод, які слугують джерелом водопостачання населення громади (<i>% забезпечення населення саме цим видом джерела</i>)	%	81%	
			5. Частка підземних вод, які слугують джерелом водопостачання населення громади (<i>% забезпечення населення саме цим видом джерела</i>)	%	19%	
			6. Довжина водогону централізованого водопостачання населення (Коростень)	км	233,9	
			7. Довжина водогону водовідведення населення (Коростень)	км	203	
			8. Потужність міського водопроводу	тис. м ³ на добу	20,0	
			9. Потужність каналізаційних споруд	тис. м ³ на добу	10,0	
10. Зношеність водопровідно-каналізаційних мереж	%	50-57				
11. Зношеність очисних споруд	%					
12. Кількість криниць та свердловин з питною водою (<i>%</i>)	кількість або %					

Індикатори вразливості

Ризик <i>Climate hazard</i>	Вразливі сектори <i>Vulnerable sectors</i>	Рівень <i>Level</i>	Індикатор <i>Indicator</i>	Індикатор: одиниці <i>Indicator unit</i>	Індикатор: значення <i>Indicator value</i>
--------------------------------	---	------------------------	-------------------------------	---	---

Сильні опади <i>Heavy precipitation</i> Показники: <u>сильні зливи:</u> - підтоплення будинків - руйнування дахів <u>сильні снігопади:</u> - пошкодження будинків - затори <u>град:</u> - механічне пошкодження інфраструктури - пошкодження зелених насаджень - пошкодження с/г культур - ушкодження сонячних панелей та сонячних колекторів тепла	<i>Health</i>		2. Кількість скарг на неможливість пересування по місту під час сильних опадів	кількість	
	Планування землекористування <i>Land Use Planning</i>	низький	1. Площа земель населених пунктів, що може бути підтоплена в разі сильних злив 2. Кількість людей, що можуть зазнати впливу.		
	Транспорт <i>Transport</i>	високий	1. Випадки "паралізованості" міста під час сильних опадів	кількість	
			2. Кількість транспорту, який постраждав через сильні опади (град) (приватний/комунальний)	кількість	
			3. Потужність зливової каналізації	тис. м ³ на добу	
	Відходи <i>Waste</i>	низький			
	Водні ресурси <i>Water</i>	середній	1. Технічний стан зливової каналізації (відповідність експлуатаційним вимогам) (% респондентів, які відзначили поганий технічний стан)	%	45,2
			2. Охоплення мережі зливової каналізації: протяжність зливових колекторів	км	8,2
			3. Охоплення мережі зливової каналізації: протяжність відкритих дренажних каналів	км	13
			4. Охоплення мережі зливової каналізації: кількість зливо-приймальних колодязів	кількість	260
		низький	1. Площа втрат с/г культур через повінь	км ²	

Індикатори заходів з адаптації

№	Захід з адаптації	Сектор	Кліматичні ризики	Зацікавлені сторони та партнери	Джерела фінансування
2.5	Безпечне та стале поводження з побутовими відходами.	Поводження з відходами. Водні ресурси. Охорона здоров'я. Навколишнє середовище та біорізноманіття	Екстремальна спека Інфекційні захворювання та алергічні прояви	Мешканці громади. Коростенська міська рада. Комунальні підприємства. Підприємства. Заклади освіти. Відділ охорони здоров'я.	державний бюджет, обласний бюджет, бюджет громади (в тому числі, але не виключно Програм охорони НПС; Розвитку ЖКГ; Благоустрою Коростенської МТГ на 2022-2026 роки), залучені та грантові кошти (в тому числі, але не виключно U-LEAD)
2.5.1	Будівництво регіонального полігону твердих побутових відходів площею 30 га на території Коростенського району відповідно до ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів Основні положення проектування».				
2.5.3	Організація процесу збору та вивезення ТПВ з одночасним впровадженням системи сортування в селах громади.				
4,7,8					
2.5.5	Модернізація, оновлення та закупівля парку спецавтотранспорту та іншої техніки і устаткування для санітарного очищення.				
2.5.6	Проведення широкої інформаційної компанії щодо правил поводження із ТПВ, сортування та компостування серед населення.				

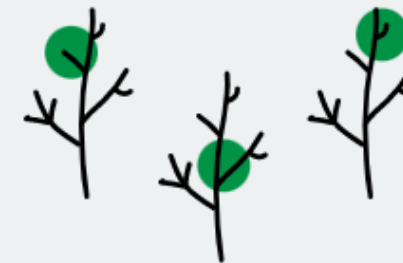
Навколишнє середовище

2.1 Збалансований розвиток зелених зон населених пунктів громади

- Розроблена Комплексна програма інвентаризації, аудиту та моніторингу, усіх зелених насаджень в межах громади.
- Розроблено ХХ км велосипедних та пішохідних маршрутів
- Облаштовано ХХ місць відпочинку на р.Уж.
- Боротьба із інвазійними видами та рослинами-алергенами.
- Облаштовано ХХ систем поливу, дренажу та водовідведення зелених насаджень на об'єктах благоустрою.

3

Збереження
та розвиток природних
територій

Сектор:
Навколишнє середовище
та біорізноманіття.
Водні ресурси.
Охорона здоров'я.
Транспорт.
Планування
землекористування.
Туризм.
Освіта.

Розгерметизація простору (Коростень)

- Розроблено комплексний план утримання опадів (дощової води) за рахунок трав'яного покриву парків, скверів, автостоянок, ігрових і спортивних майданчиків, інших відкритих просторів для утримання/проміжного зберігання дощової води.
- Розроблено план розгерметизації відкритих земель.
- Створено **XX** дощових парків, садків і каналів на ділянках озеленення поблизу місць підтоплення інфраструктури громади.
- Облаштовано **XX** буферних зон між проїжджою частиною та тротуаром у вигляді дощових каналів зі спеціально підібраними видами рослинності для поглинання та накопичення опадів.

Навколишнє середовище

2.4 Населення Коростенської МТГ забезпечено чистою, питною водою.

2.4.2 Модернізація очисних споруд та системи водовідведення.

- розроблена систему обліку вивозу стічних вод асенізаторами з септиків приватних домогосподарств на основі даних про спожиту воду.
- збільшено потужності очисних споруд каналізації КП «Водоканал» та КП «Грозинське». - **показники**
- Реконструкція каналізаційної мережі с. Грозино; здійснено будівництво мереж (**протяжність**), насосних станцій (**кількість**) і напірних колекторів у районах нової і існуючої не каналізованої забудови.

Забезпечення населення чистою питною водою

Сектор:
Водні ресурси.
Здоров'я.
Будівлі.
Цивільний захист та надзвичайні ситуації.
Навколишнє середовище та біорізноманіття

Навколишнє середовище

2.5 Безпечне та стале поводження з побутовими відходами

- Будівництво регіонального полігону ТПВ.
- Завершення впровадження системи роздільного збору ТПВ.
- Проведення оцінки можливості налагодження централізованого компостування органічних відходів мешканцями м. Коростень

Індикатор:

- забезпечено сортування **60%** відходів з території м. Коростень
- Налагоджено вивіз сміття в **50%** сіл, що входять в громаду
- XX компостувальних майданчиків в м. Коростень

Сектор:
Поводження з відходами.
Водні ресурси.
Охорона здоров'я.
Навколишнє середовище та біорізноманіття

План дій

- Серпень 2023 – попередній пропонований перелік можливих індикаторів для вразливостей
- Вересень 2023 - отримання пропозицій з показниками
- Вересень 2023 – попередній пропонований перелік можливих індикаторів для заходів з адаптації
- Жовтень 2023 – отримання пропозицій з показниками
- Жовтень-листопад 2023 – отримання вихідних даних.
- Опитування населення?
- Січень 2024 – фіналізовані індикатори вразливостей та заходів з адаптації
- Лютий – встановлення Цілей до 2030 (показники) та 2050 (%)
- Березень 2024 – затвердження Цілей та індикаторів
- Квітень 2024 – подання

Що треба врахувати

- Вплив війни
- Повоєнне відновлення
- Вплив зміни клімату на критичну інфраструктуру (+укриття)
- Міграція населення внаслідок війни (виїхали за кордон/внутрішньо переміщене населення)
- Наявність даних
- Фінансування на заходи з адаптації
- Впровадження зміни традиційних підходів
- Поєднання заходів з адаптації із заходами зі скорочення викидів.

Дякую!

Лящук Ольга

Тел.: +38 (050) 187 67 26

E-mail: olya.lyashchuk@ecoclubrivne.org

ecoclubrivne.org